

Ved Siden deraf vil jeg tillade mig at bemærke, at naar man her vil indføre en partiel Forbedring af Retsorganisationen, ligger det grumme nær at tage et andet nærbeslægtet Forhold med. Man tilsigter her at indføre en Nemhed for Dommeren, Befolkningen og Sagførerne i de *folkeringe* Jurisdiktioner, men der kunde være nogen Grund til tillige at tage et Hensyn til de *omfangsrige* Jurisdiktioner og navnlig dem, hvor der er flere Tingsteder. I disse Jurisdiktioner vilde det være en Nemhed, ganske vist ikke for Dommeren, thi for ham blev det et Besvær, men derimod for Vidnerne, for Syns- og Skønsmændene, for Sagførerne og for Befolkningen i det hele, at der blev en Adgang til, at Tingsvidnesager, Syns- og Skønssager og deslige, som skulle foretages for den ordinære Ret og paa det ordinære Tingsted, kunde foretages paa Bi-Tingstedet. Lovforslaget, som det foreligger, giver ikke Justitsministeriet Adgang til ved en kgl. Anordning at medtage dette for de her nævnte, de omfangsrige Jurisdiktioner, men det kan gøres grumme let, og det er nær beslægtede Hensyn, som kunde tale derfor. Det er ikke her Folketallet, men det er Omfanget af Jurisdiktionen, som vilde gøre en saadan Ordning ønskelig; det vilde være en Lettelse for disse Folk, om de i Stedet for at rejse en 2—3 Mil til deres ordinære Tingsted kunde faa disse Handlinger foretagne paa Bi-Tingstedet. — Jeg tillader mig at henstille, om Justitsministeren ikke vil være modtagelig for et lille Ændringsforslag dels i den Retning, som jeg først nævnede, nemlig at gøre det tydeligt, at Hjælpe-Retsdagen skal fastsættes ved kgl. Anordning, dels i Retning af dette andet: at give Justitsministeriet en Myndighed til at udvirke kgl. Anordning, hvorved de her nævnte Retshandling i de omfangsrige Jurisdiktioner kunde blive foretagne udenfor det ordinære Tingsted, nemlig paa Bi-Tingstedet. Med disse Ord tillader jeg mig i øvrigt at anbefale Lovforslaget.

Justitsministeren (Alberti): Overfor de Bemærkninger, det ærede Medlem for Kalundborg (Krabbe) fremsatte, skal jeg udtale, at jeg maa tilstaa, at det ikke før i dette Øjeblik er faldet mig ind med en Tanke, at Lovforslaget kunde forstaaes paa den Maade, det ærede Medlem gjorde gældende, nemlig saaledes, at det blev overladt til de paa-gældende Rekvirenter at tage Stilling til Tingsvidners Optagelse eller lignende, saa-

ledes at de kunde kræve hos Dommeren, at de skulde optages paa en anden Dag end paa den ordinære Retsdag, og jeg tror fremdeles ikke, at Lovforslaget, naar man tager Ordene efter deres naturlige Mening, kan forstaaes paa denne Maade. Jeg mener, at Lovforslaget kun kan forstaaes paa den Maade, at der ved kgl. Anordning kan sættes en anden fast Retsdag end den ordinære, og at naar en saadan anden fast Retsdag er sat, saa kan Dommeren kræve, at de Sager, som omhandles i Lovforslaget, foretages paa den Dag. Jeg tror ikke, at der af den Grund vil være nogen Anledning til Forandring i Lovforslaget.

Hvad det andet Spørgsmaal angaar, som det ærede Medlem fremsatte, saa skal jeg selvfølgelig meget gerne tage det under Overvejelse. Jeg ser meget godt, at der kan siges en Del til Forsvar derfor, men der kan utvivlsomt ogsaa indvendes en hel Del derimod, navnlig ogsaa dette, at naar Tingsvidnesager eller Edssager eller lignende Sager kunne paastævnes til vedkommende Bi-Tingsted, altsaa et andet Sted end det ordinære Sted, saa vil det altid bero paa vedkommende Citant — den, der udtager Stævningen — selv, om han vil indstævne Vidnerne og sin Modpart til at møde paa dette Bi-Tingsted, som maaske ligger meget ubekvent for dem, men hvortil de, som boende i Jurisdiktionen, blive nødt til at indfinde sig. Dette Spørgsmaal skal jeg imidlertid være meget villig til, inden Sagen kommer til Ende, at tage under nærmere Overvejelse.

Sveistrup: Jeg har kun begæret Ordet for at slutte mig til den af Justitsministeren fremsatte Opfattelse om, hvorledes dette Lovforslag skal forstaaes. Og i hvert Tilfælde, hvorledes man saa teoretisk ser paa denne Sag, saa vil Spørgsmaalet jo være praktisk afgjort derved, at Justitsministeren har denne Opfattelse, og at den har fundet Tilslutning i de to Ting.

Med Hensyn til det andet Punkt, som det ærede Medlem omtalte, skal jeg, ligesom Justitsministeren, afvente, hvad der i saa Henseende maatte komme til at foreligge.

Krabbe: At det er praktisk afgjort derved, at der er kommet en Udtalelse af Justitsministeren eller en Udtalelse fra Tingene, er ganske sikkert ikke Tilfældet; det er ikke en Gang praktisk afgjort derved, at noget bliver sagt i den kongelige Anordning. Thi De maa dog huske paa, at Dommeren er den, som ganske uaf-